

Kohtuasi C-64/20

Eelotsusetaotlus

Saabumise kuupäev:

6. veebruar 2020

Eelotsusetaotluse esitanud kohus:

An Ard-Chúirt (kõrge kohus (Iirimaa))

Eelotsusetaotluse esitanud kohus:

20. jaanuar 2020

Kaebaja:

UH

Vastustajad:

An tAire Talmhaíochta Bia agus Mara, Éire agus an tArd-Aighne

---

AN ARD-CHÚIRT

(KÕRGE KOHUS)

KOHTULIK KONTROLL

[Liikmesriigi kohtusüsteemi viitenumber] [...] [MENETLUSES], MILLE
POOLED ON

UH

KAEBAJA

-ja-

**AN tAIRE TALMHAÍOCHTA BIA AGUS MARA, ÉIRE AGUS AN tARD-
AIGHNE (IIRIMAA PÕLLUMAJANDUS-, TOIDUAINETE- JA
MERENDUSMINISTER NING VALITSUSE ÕIGUSNÕUNIK)**

VASTUSTAJAD

ELTL ARTIKLI 267 ALUSEL ESITATUD

EELOTSUSETAOTLUS

High Courti (kõrge kohus (Iirimaa)) 20. jaanuari 2020. aasta otsus taotleda ERTL artikli 267 alusel eelotsust Euroopa Liidu Kohtult.

High Court (kõrge kohus (Iirimaa)) palub Euroopa Kohtul lahendada eelotsusetaotlus Euroopa Liidu Kohtu kodukorra artikli 105 alusel kiirendatud menetluses, kuna küsimus kaotab varsti asjakohasuse (alates 28. jaanuarist 2022 kohaldatavaks muutuva) määruse (EL) 2019/6 tõttu, mis asendab käesolevas küsimuses asjasse puutuva direktiivi 2001/82 sätteid. [lk 2] [lk 3]

[Euroopa Kohtu ja liikmesriigi kohtu aadressid, poolte ja nende esindajate nimed]
[...]

[...] [lk 4]

Eelotsuse küsimused:

1. Kas liikmesriigi kohtul on kaalutusõigus jätta õiguskaitse kohaldamata, kuigi ta on tuvastanud, et liikmesriigi õiguses on jäetud rakendamata teatav Euroopa Liidu direktiivi aspekt, ja kui sellel kohtul on niisugune kaalutusõigus, siis millised on olulised asjaolud, mida tuleb seoses selle kaalutusõigusega arvesse võtta ja/või kas liikmesriigi kohtul on õigus võtta arvesse neidsamu asjaolusid, mida ta võtaks arvesse liikmesriigi õiguse rikkumist käsitledes?
2. Kas liidu õiguses kehtivat vahetu õigumõju põhimõtet riivaks see, kui liikmesriigi kohus ei kohaldaks käesoleval juhul õiguskaitset seetõttu, et jõustub Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2018. aasta määruse (EL) 2019/6 (mille kohaldamine on edasi lükatud 28. jaanuarini 2022) artikkel 7, olgugi et liikmesriigi kohus on otsustanud, et liikmesriigi õiguses on jäetud rakendamata direktiivi 2001/82/EÜ artikli 61 lõikes 1, artikli 58 lõikes 4 ja artikli 59 lõikes 3 sätestatud kohustus, mille kohaselt veterinaarravimite pakendil ja etiketil peab olema tekst liikmesriigi ametlikes keeltes, st Iirimaa nii inglise kui ka iiri keeles?

[lk 5]

Faktilised asjaolud

- 1 Kaebaja on iiri emakeelega isik Galway Gaeltacht'i piirkonnast. Ta kõneleb nii kodus kui ka tööl iiri keelt. Ka kõik ametlikud toimingud teeb ta iiri keeles, niivõrd kui see on võimalik. Ta peab koera ja seetõttu vajab ka veterinaarravimeid. Tema kaebus seisneb selles, et veterinaarravimitega kaasas olev teave on vaid inglise keeles, mitte aga riigi mõlemas ametlikus keeles, s.o iiri ja inglise keeles. Tema arvates kujutab see endast direktiivi 2001/82/EÜ

rikkumist, mis on riigisiseses õiguses (õigusaktidega SI 144/2007 ja SI 786/2007) lubatud.

- 2 Pärast pooltevahelist kirjavahetust pöördus kaebaja 14. novembril 2016 High Courti (kõrge kohus (Iirimaa)) poole kaebusega, paludes menetlusluba ja kohtulikult kontrollida seda, et minister on jätnud nimetatud direktiivi keelenõuete osas üle võtmata. Sellekohane luba anti ja High Court (kõrge kohus (Iirimaa)) kuulas pooled ära 24. ja 25. juulil 2018.
- 3 Kaebaja palus põhjendusel, et minister ja riik on jätnud direktiivi nõuetekohaselt üle võtmata, kohaldada õiguskaitset järgmiselt:
  1. Tuvastada, et esimese vastustaja kehtestatud Euroopa ühenduste veterinaarravimeid käsitleva määrusega 2007–2014 (*European Communities (Animal Remedies) Regulations 2007–2014*) ei ole nõuetekohaselt või üldse üle võetud direktiivi 2001/82/EÜ (muudetud redaktsioon; edaspidi „direktiiv“) V jaotist, täpsemalt artikleid 58–61.
  2. Tuvastada, et Iiri õiguses peab olema tagatud, et asjakohased andmed riigis turustatavate veterinaarravimite pakendi teabelehtedel, mida käsitlevad artiklid 58–61 direktiivi V jaotises, on selle riigi ametlikes keeltes, st nii iiri kui ka inglise keeles.

[lk 6]

3. Tuvastada, et esimene, teine ja kolmas vastustaja peavad muutma riigi õigusnorme selliselt, et nendes kajastuksid direktiivi V jaotise artiklid 58–61, ja täpsemalt nii, et riigi õigusnormide kohaselt peavad asjakohased andmed riigis turustatavate veterinaarravimite pakendi teabelehel, mida käsitlevad direktiivi artiklid 58–61, olema mõlemas riigikeeles, s.o iiri ja inglise keeles ühesuuruses kirjas ja iirikeelne tekst selgelt prioriteetne, sest iiri keel on riigikeel ja esimene ametlik keel.

Direktiiv 2001/82/EÜ

- 4 Direktiivi (muudetud redaktsioon) artikli 61 lõikes 1 on käesolevat asja puudutavas osas sätestatud (ametlikku iirikeelset versiooni seni ei ole):

Pakendi teabeleht veterinaarravimi pakendis on kohustuslik juhul, kui kogu käesolevas artiklis ettenähtud teavet ei saa märkida esma- ja välispakendile. Liikmesriigid võtavad kõik vajalikud meetmed tagamaks, et pakendi teabeleht kehtib üksnes selle veterinaarravimi kohta, millega see kaasneb. Pakendi teabeleht sõnastatakse üldsusele arusaadavalt selle liikmesriigi, kus ravimit turustatakse, ametlikus keeles või ametlikes keeltes.

(eelotsusetaotluse esitanud kohtu rõhuasetus)

Pakendi teabelehele märkida tulevad andmed on ette nähtud artikli 61 lõike 2 punktides a–i.

- 5 Direktiivi V jaotises „Märgistamine ja pakendivaheleht“ on artikli 58 lõikes 4 sätestatud:

[lk 7]

Lõike 1 punktides f–l nimetatud andmed märgitakse ravimi pakendile selle riigi keeles või keeltes, mille turule ravim lastakse.

Lõike 1 punktides f–l nimetatud andmed on seotud juhistega tarbijatele, s.o loomaomanikule, nagu seda on käesolevas asjas kaebaja.

- 6 Artikli 59 lõikes 3 on sätestatud:

Lõike 1 kolmandas ja kuuendas taandes mainitud andmed [manustamistee ja märke „üksnes veterinaarseks kasutamiseks“] märgitakse ravimi välis- ja esmapakendile selle riigi keeles või keeltes, kus ravimit turustatakse.

Väidetav ülevõtmine riigisisesse õigusesse

- 7 Direktiivist tulenevalt kehtestati mitmeid delegeeritud akte (*statutory instruments*); pakendi keelt puudutavad õigusnormid, millega on seotud käesolev kaebus, võeti üle delegeeritud aktidega 144/2007 ja 786/2007. Delegeeritud aktide 144/2007 ja 786/2007 kohaselt võivad nõutavad andmed olla iiri või inglise keeles, mis on kaebaja arvates vale.

Kaebaja argumendid direktiivi ja delegeeritud aktide kohta

- 8 Kaebaja väitis, et eespool nimetatud delegeeritud aktidega ei ole direktiivi 2001/82/EÜ nõuetekohaselt üle võetud, sest nõutavad andmed võivad olla iiri või inglise keeles, kuigi peaksid olema mõlemas keeles.

[lk 8]

- 9 Riigi väite peale, et kaebajal ei ole õigust kaebust esitada, on kaebaja esitanud ka oma seisukohad seoses kaebeõigusega. Sellega seoses väitis ta, et direktiivi ülevõtmata osal on vahetu õiguspõhjus, sest kõnealused siduvad sätted on selged, täpsed ja tingimusteta – kohtuotsused *Van Gend en Loos* (26/62, [EU:C:1963:1]); *Van Duyn vs. Home Office* (41/74, [EU:C:1974:133]); *Tullio Ratti* (148/78, [EU:C:1979:110]) – ning viitavad liidu ametlike keelte ja nende kõneleajate võrdsuse põhimõttele (Euroopa Liidu lepingu artikkel 3 ning Euroopa Liidu põhiõiguste harta artiklid 21 ja 22).

Vastustajate argumendid riigisiseses kohtus seoses kaebaja taotletava õiguskaitse kohaldamise mõjuga

- 10 Vastustajad märkisid, et kaebajal ei ole kaebeõigust. Samuti märkisid nad, et kohus peaks analüüsima seda küsimust palju avaramas kontekstis, sest sellel võib olla sügavale ulatuvaid tagajärgi kogu põllumajandussektorile, majandusele tervikuna ning ka inimeste ja loomade tervisele. Nende sõnul peaks kohus kaaluma, kas on mõistlik kohaldada taotletavat õiguskaitset, kui võtta arvesse, kui kriitiliselt oluline on tagada, et riigis oleks jätkuvalt saadaval asjakohases valikus ja koguses veterinaarravimeid.
- 11 Vastustajad väitsid, et kriitiliselt olulisi põllumajanduslikku toiduainetööstust ja põllumajandust üldiselt, mis on elutähtsad sissetulekuallikad, tuleb toetada ja arendada. Nendest majandusharudest olenevad sadade tuhandete inimeste ja nende perede elatusvahendid. Loomatervishoid on nende majandusharude püsijäämise seisukohast väga oluline. Põllumajandustootjatel, kariloomapidajatel ja veterinaaridel peab olema võimalus kasutada võimalikult laia valikut veterinaarravimeid, mida toodetakse ja turustatakse asjakohaste Euroopa standardite kohaselt. Selles aspektis tugineb Iirimaa [lk 9] kui riik sellele, et suured veterinaarravimifirmad jätkavad veterinaarravimite tarneid Iirimaa turule, mis on nende jaoks väikese tähtsusega. Kui need suured tarnijad oleksid kohustatud tarnima teabelehti ja pakendeid nii iiri kui ka inglise keeles, on väga tõenäoline, et paljud neist taanduksid Iirimaa turult täiesti.
- 12 Vastustajad märkisid, et veterinaarravimite riigisisesel kaubastamisel on suurim osa halduskuludest seotud pakendite ja etikettidega. See nähtus Euroopa Komisjoni mõne aasta tagusest suuremast mõjuhinnangust, kus leiti, et ravimi hargmaisel kaubastamisel moodustavad pakendite ja etikettide kulud 34% halduskuludest. Müügilubade taotlemisega seevastu oli seotud vaid 17% ja müügilubade pikendamise 13% kuludest.
- 13 Väikeriike, nagu Iirimaa, ei tohiks asetada ükskeelsete riikidega ja teiste suurte turgudega võrreldes ebasoodamasse olukorda nõudega tarnida vaid ühel turul kasutatavate veterinaarravimitega seotud teabelehti, pakendeid ja etikette rohkem kui ühes keeles. On ütlematagi selge, et iirikeelseid materjale ei saa üheski teises riigis kasutada. Eespool nimetatud mõjuhinnangus aga on arvatud, et mitmekeelsete pakendite ja teabelehtede tarnimisega seotud kulu ja koormuse tõttu võivad äriühingud otsustada, et nad oma tooteid teatavate riikide turgudel ei kaubasta. Seetõttu on olemas tegelik oht, et niisuguse materjali iiri keeles tarnimise kohustus võib suuresti ja vahest isegi väga suuresti vähendada Iirimaa saada olevate veterinaarravimite valikut. Sellel võivad olla laastavad tagajärjed põllumajandussektorile ja teistelegi sektoritele, nagu Iirimaa hobusekasvatus, ja majandusele tervikuna.

[lk 10]

Riigisisese kohtu otsus seoses väitega, et direktiiv 2001/82/EÜ on nõuetekohaselt üle võtmata

- 14 Riigisisene kohus otsustas 26. juulil 2019, et kaebajal on kaebeõigus, sest kõnealused siduvad sätted on selged, täpsed ja tingimusteta ning sellepärast saab kaebaja tugineda vastustajate vastu direktiivile [...]. Samuti otsustas kohus, et Iirimaa ei ole direktiivi keelenõuete osas nõuetekohaselt riigisisesse õigusesse üle võtnud. High Court (kõrge kohus (Iirimaa)) otsustas 26. juulil 2019, et riigisisene õigus (delegeeritud aktid SI 144/2007 ja SI 786/2007) rikub direktiivi, võimaldades anda kõnealust teavet pakendil Iirimaa mõlema ametliku keele – nimelt iiri ja inglise keele – asemel ka ainult inglise keeles.
- 15 Riigisisene kohus märkis samuti, et Euroopa Parlament ja nõukogu on võtnud vastu 11. detsembri 2018. aasta määruse (EL) 2019/6, mis käsitleb veterinaarravimeid ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2001/82/EÜ – s.o pärast seda, kui riigisisene kohus oli käesolevas asjas sisulise arutamise lõpetanud. Nimetatud uue määruse artiklis 160 („Jõustumine ja kohaldamine“) on ette nähtud, et seda määrust ei kohaldata enne 28. jaanuari 2022. Riigisisene kohus täheldas, et uues määruses on uued keelealased sätted ja et kui see määrus jõustub, võidakse lubada, et teave on pakendil vaid inglise keeles. Uue määruse artiklis 7 on sätestatud:

Keeled

1. *Märgistusel ja pakendi infolehel olev teave ja ravimi omaduste kokkuvõte on selle liikmesriigi keeles või keeltes, kus veterinaarravim turul kättesaadavaks tehakse, välja arvatud juhul, kui liikmesriik otsustab teisiti.*
2. Veterinaarravimi märgistus võib olla mitmes keeles..

[Eelotsusetaotluse esitanud kohtu rõhuasetus]

[lk 11]

- 16 Seejärel asus kohus käsitlema küsimust, kas taotletava õiguskaitse kohaldamine oleks seda peatset muudatust arvestades mõistlik ning kas riigisisene kohus võib juhul, kui seda mõistlikuks ei peeta, otsustada taotletavat õiguskaitset mitte kohaldada, kui Iirimaa liidu õigust rikub. Kohus palus pooltel esitada kohtule kirjalikud ja suulised seisukohad küsimuses, kas riigisisel kohtul on või ei ole kaalutusõigust kohaldada kohtuliku kontrolli menetluses õiguskaitset, kui see kohus tuvastab direktiivi täitmata jätmise, ja kui tal on see kaalutusõigus, küsimuses, milliseid olulisi asjaolusid tuleb selle kaalutusõigusega seoses arvesse võtta ja/või kas riigisisel kohtul on õigus võtta arvesse neidsamu asjaolusid, mida ta võtaks arvesse riigisisese õiguse rikkumist käsitledes.
- 17 Selles küsimuses peeti kohtuistung 16. oktoobril 2019 ning riigisisene kohus palus esitada seisukohad ka selle kohta, kas taotleda selles küsimuses eelotsust Euroopa Kohtult.

Riigisisese kohtu menetluses esitatud argumendid seoses kaalutusõigusega jätta õiguskaitse kohaldamata

Kaebaja argumendid seoses kaalutusõigusega jätta õiguskaitse kohaldamata

- 18 Kaebaja sõnul kehtib õiguses põhimõte, et liidu õigus on liikmesriikide õiguse suhtes esimuslik ja vastuolu korral tuleb kohaldada liikmesriigi õiguse asemel liidu õigust (kohtuotsus *Costa vs. ENEL*, 6/64, [EU:C:1964:66]). Kaebaja märkis, et praeguse liidu õiguse kohaselt peab kõnealusel veterinaarravimite pakendil olema teave nii iiri kui ka inglise keeles ning kaebajal on õigus tugineda sellele õigusele nüüdsest kuni 27. jaanuarini 2022 ja kasutada sellest tulenevaid õigusi. Kaebaja märkis [lk 12], et Irimaal ei ole kellelgi (sealhulgas kohtutel) pädevust talle seda õigust keelata.
- 19 Seoses aluslepingute sõnastuse ja mõttega, millele Euroopa Kohus oma (eespool viidatud) otsuses *Costa* osutas, märkis kaebaja, et kohus peab võtma arvesse aluslepingute sätteid keeleliste õiguste ja keelelise võrdsuse kohta (Euroopa Liidu lepingu artikkel 3 ning Euroopa Liidu põhiõiguste harta artiklid 21 ja 22). Liidu õiguse esimuslikkusega seoses viitas kaebaja kohtuotsusele *Simmenthal* (106/77, [EU:C:1978:49]) ja nõudele tühistada iga riigisisese õiguse säte või tava, niivõrd kui see on vastuolus liidu õigusega (punktid 21–23).
- 20 Kaebaja märkis, et kui liidu õigusnormidest tuleneva õiguse kasutamist ei ole võimaldatud, peab olema võimalik kasutada tõhusat õiguskaitsevahendit (kohtuotsus komisjon *vs. Belgia*, C-249/88, [EU:C:1991:121]; Euroopa Liidu lepingu artikli 19 lõike 1 teine lõik; Euroopa Liidu põhiõiguste harta artikkel 47).
- 21 Kaebaja viitas vahetu õigusmõju põhimõttele (kohtuotsused *Van Gend en Loos*, 26/62, [EU:C:1963:1], ja *Costa vs. ENEL*, 6/64, [EU:C:1964:66]), väites, et liikmesriigi kohtud on kohustatud tühistama iga riigisisese õiguse säte või tava, mis takistaks või viivitaks liidu õigusnormidest tulenevate õiguste kasutamist (kohtuotsus *Simmenthal*, punktid 17, 18, 21–23, ning 1990. aasta kohtuotsus *R (Factortame Ltd) vs. Secretary of State for Transport*, C-213/89, [EU:C:1990:257], punkt 20).
- 22 Kaebaja märkis, et kui ta riigisiseses kohtus tõhusast kaitsest ja tõhusast õiguskaitsevahendist ilma jäetakse, isegi kui vaid ajutiselt, oleks see vastuolus vahetu õigusmõju põhimõttega ja liidu õiguse ülimuslikkuse põhimõttega.

[lk 13]

- 23 Kaebaja märkis, et tal on õigus tugineda praegusele korrale nii kaua, kui see kestab, ja et kohtumenetluses ei ole esitatud tõendeid selle kohta, et siduval kohtumäärusel ei ole praktilisi tagajärgi, isegi kui võtta arvesse viivitust, mis pakendi ümberkujundamisega kaasneks.
- 24 Kaebaja märkis, et õigusriigi põhimõtte, vahetu õigusmõju põhimõtte ja liidu õiguse ülimuslikkuse põhimõtte kohaselt on tal õigus tõhusale kohtulikule kaitsele

(harta artikkel 47) ja et tal on õigus asjakohasele õiguskaitsele, mida kohus peab võimaldama *ex debito justitiae*.

- 25 Samuti väitis kaebaja, et Iiri õigusnormid annavad kaalutusõiguse küsimuses, kas kohaldada kohtuliku kontrolli menetluses õiguskaitset või mitte, kuid liidu õigus seesugust kaalutusõigust ei võimalda, kuna kõnealusel liidu õigusnormil on vahetu õiguspõhjus ning liikmesriigi kohus peab tunnistama liidu õiguse ülimuslikkust ja seda kohaldama, võimaldades kaebajale tõhusa kohtuliku kaitse (vastavalt harta artiklile 47 ja õiguspõhjustele).

Vastustajate argumendid seoses kaalutusõigusega jätta õiguskaitse kohaldamata

- 26 Vastustajad nõustusid, et riigisisese õiguse kohaselt on kaebajal, kes on ametiasutuse otsuse vaidlustamisel kohtuliku kontrolli menetluses edukas, harilikult õigus õiguskaitsele, kuid nende väitel ei ole see õigus absoluutne ja kohus võib alati arvesse võtta tõendeid, mis võivad õiguskaitse kohaldamist takistada, ning jätta lõpuks õiguskaitse kohaldamata.

[lk 14]

- 27 Iirimaa õiguses on välja kujunenud põhjused, millest lähtudes võivad kohtud seda pädevust kasutada, kui nad nii otsustavad, või selle kasutamata jätta, Nende põhjuste hulka kuuluvad mitmesugused asjaolud, nagu 1) põhjendamatu viivitus kaebuse esitamisel või 2) muude, asjakohasemate õiguskaitsevahendite, näiteks edasikaebamise võimaluse kasutamata jätmise või 3) kui kaebaja ei ole aus või 4) kui kaebaja ei tegutse heas usus või 5) kahju kolmandatele isikutele ja 6) kui õiguskaitse kohaldamisel ei oleks kasulikku toimet.
- 28 Vastustajad selgitasid peamisi põhjusi, miks oleks nende arvates põhjendatud jätta käesolevas menetluses, kui seda reguleeriks vaid Iirimaa õigus, õiguskaitse kohaldamata.
- 29 Esiteks märkisid nad, et käesolev kohtuasi ei ole seotud kriminaalkorras süüdimõistmisega ega ühegi muu otsusega, mis tekitaks kaebajale kahju või riivaks tema mainet või head nime või rikuks tema isiklike põhiõigusi. Seetõttu ei esine nende arvates ühtegi tavapärasest põhjust, miks kohus peab õiguskaitset võimaldama *ex debito justitiae*.
- 30 Teiseks märkisid nad, et laialdaselt tunnustatud arusaama kohaselt võib jätta õiguskaitse kohaldamata, kui sellel ei oleks kasulikku toimet või sellest ei oleks kaebajale praktilist kasu. Käesoleval juhul võib kaebajale õiguskaitse võimaldamisest olla mõningast kasu, kuid see kasu oleks oma väärtuse poolest väga piiratud, kuna jõustumas on 11. detsembri 2018. aasta määrus (EL) 2019/6, mis käsitleb veterinaaravimeid ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2001/82/EÜ, ning [lk 15] kadumas nõue, et tekst ravimi pakendil peab olema mõlemas ametlikus keeles.

- 31 Vastustajate sõnul oleks selgelt vaja üleminekuperioodi, et kõik huvitatud isikud saaksid valmistuda täitma nõuet, et etikettidele ja pakenditele peab olema trükitud tekst mõlemas ametlikus keeles. Õiguskaitse tuleb jätta kohaldamata, kui sellest oleks kaebajale vähe praktilist kasu (isegi kui mõningane väike kasu oleks), eriti kui niisuguse õiguskaitse kohaldamisega kaasneks tegelik ja oluline oht tekitada kahju paljudele teistele isikutele või üldsusele.
- 32 Kolmandaks põhjustaks käesolevas asjas õiguskaitse võimaldamine tõenäoliselt olulisi tagajärgi kolmandatele isikutele. Kohtule vande all antud seletustest nähtub, et kui veterinaarravimite tarnijad ja turustajad peaksid otsustama Iirimaa turult taanduda nõude tõttu, et teabelehtedele ja pakenditele peab olema trükitud tekst mõlemas ametlikus keeles, on selge, et sellel oleksid tõsised tagajärjed loomatervishoiule, aga ka paljudele isikutele kahjulikud majanduslikud tagajärjed. Vastustajad juhtisid tähelepanu Euroopa Komisjoni otsusele kehtestada uus määrus pärast laialdast nõupidamist, mille käigus tegi komisjon kindlaks kriitilise vajaduse suurema paindlikkuse järele seoses veterinaarravimite pakendite ja etikettidega. Komisjoni ülevaates on märgitud:

Kõige suurem koormus on seotud pakendite ja etikettidega. Nõuete kohaselt peab tekst olema kõikides selle riigi ametlikes keeltes, kus toodet turustatakse.

[lk 16]

- 33 Vastustajate sõnul näitavad määrusega (EL) 2019/6 tehtavad uued muudatused selgelt, et vastustajate väljendatud tõsised mured seoses jõupingutustega selleks, et tarnida veterinaarravimite teabematerjale ja pakendeid nii iiri kui ka inglise keeles, on põhjendatud.
- 34 Seetõttu esines käesolevas asjas vastustajate sõnul kaalukaid kergendavaid tegureid või asjaolusid, mida tuleb kaaluda. Kui tarnijad saaksid korralduse tõlkida arvukate keemiliste ainete tootemaduste tehniline kokkuvõte olulises osas nii iiri kui ka inglise keelde ja trükkida kõnealused pakendid mõlemas keeles, võivad tarnijad seetõttu Iirimaa turult taanduda ning ei ole liialdatud väita, et sellel oleksid laastavad majanduslikud ja ühiskondlikud tagajärjed, samuti laastavad tagajärjed loomade heaolule. Nende sõnul kaaluvad käesoleval juhul üldised huvid ja vajadus tagada Iirimaal suurima võimaliku valiku veterinaarravimite jätkuv tarnimine üldsusele selle selge ohu tõttu tugevalt üles väited, millega saaks põhjendada õiguskaitse võimaldamist kaebajale kui üksikisikule.
- 35 Vastustajad märkisid, et Iirimaa kohtupraktikas ei ole seda konkreetset küsimust käsitletud, kuid see on korduvalt üles kerkinud Ühendkuningriigi kohtupraktikas, sealhulgas Supreme Courti (Ühendkuningriigi kõrgeim kohus) otsuses *Walton vs. The Scottish Ministers*, [2012] UKSC 44, kus on (*lord Carnwath*'i poolt punktides 133 ja 140) märgitud:

133. Seega, kui Euroopa õigusega ette nähtud põhimõtetest ei tulene teisiti, näib mulle, et isegi kui (vastupidi sellele, mis näib olevat seaduse tagajärg)

direktiivi 2001/42 rikkumine annaks alust vaidlustamiseks [lk 17] 1984. aasta seadusega ette nähtud menetluses, jääks kohtule kaalutusõigus mitte kohaldada õiguskaitset samalaadsetel põhjendustel nagu need, mida võimaldab riigisisene õigus.

140. Seetõttu, olenemata hr Mure'i kontsessioonist, ei kaldu ma käesoleva asja õiguslike ja faktiliste asjaolude juures edasise argumentatsioonita nõustuma, et tegureid, millest oleneb kohtu kaalutusõiguse kasutamine, mõjutab oluliselt keskkonnamõju hindamise korra allikas Euroopa õiguses.

- 36 Vastustajad märkisid, et nad ei soovi väita, nagu ei peaks liikmesriik olema Euroopa õiguse kohaldamisel ja järgimisel hoolikas või nagu tuleks tõhusa kohtuliku kaitse põhimõtet kuidagi rikkuda. Ent võib esineda – tõenäoliselt vaid harva tekkivaid – olukordi, kus on olemas kaalukad kergendavad tegurid või asjaolud seoses üldiste huvidega ja teiste üldsuse liikmete õiguste kaitsega ja kus kohtul on põhjendatud jätta õiguskaitse kohaldamata. Nende väitel kuulub käesolev kohtuasi selle erandi kohaldamisalasse ja eelotsusetaotluse esitanud kohus võib jätta õiguskaitse kohaldamata ning peakski seda tegema.

High Courti (kõrge kohus (Iirimaa)) otsus taotleda Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 267 alusel eelotsust

- 37 Olles läbi vaadanud poolte seisukohad eelotsuse taotlemise kohta ja kuulunud 24. oktoobril 2019 ära poolte esindajad, on High Court (kõrge kohus (Iirimaa)) otsustanud taotleda Euroopa Liidu Kohtult Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 267 [lk 18] alusel eelotsust eespool sõnastatud küsimustes. High Court (kõrge kohus (Iirimaa)) on seisukohal, et kui liikmesriigi kohtul on kaalutusõigus jätta õiguskaitse kohaldamata, olgugi et see kohus on tuvastanud, et riigisisese õiguses ei ole üle võetud direktiivi 2001/82/EÜ artikli 61 lõikega 1, artikli 58 lõikega 4 ja artikli 59 lõikega 3 ette nähtud kohustust teha veterinaarravimite pakendid ja etiketid kättesaadavaks mõlemas ametlikus keeles, peab ta käesolevas asjas oma kaalutusõigust kasutama ja jätma õiguskaitse kohaldamata, võttes arvesse kriteeriume, millele tuginevad vastustajad, kuid kohus soovib veenduda, et see ei riiva vahetu õigusemõju põhimõtet ega tõhusa kohtuliku kaitse põhimõtet.

LISAD

1. Kohtutoimik
2. Eelotsusetaotlus, mille on dateerinud ja lõplikult vormistanud High Courti (kõrge kohus (Iirimaa)) kohtusekretär 24. jaanuaril 2020.

Kuupäev: 20.1.2020

[LISA – eelotsusetaotlus] [...]

[...]